

Szomoru számok.

— A fővárosi gyermek erkölcsé. —

A székesfőváros közoktatási ügyosztálya hatalmas kötetben számol be a főváros iskoláinak ez évi munkásságáról. Nagyon érdekes fejezete e közös iskolai évkönyvnek az, a melyik a fővárosi gyermekek erkölcsével és szórakozásával foglalkozik. Valóságos tükröképe ez különösen az alsóbb néposztály társadalmi életének, a melyről úgy is elég keveset tudunk. Nézzük az eseteket.

Az egyik ferencvárosi iskola testülete arról panaszkodik, hogy a szülők valósággal követelték, hogy gyermekeiket téliruhával, ingyen könyvvel lássák el még akkor is, ha vagyoni körülményeik megengedik a vásárlást. Ugyancsak a Ferencvárosban történt, hogy sok szülő falura-költözés címén kiírta a gyermeket az iskolából és gyárba vagy műhelybe adja be munkára. Mikorra az iskola vagy az illetékes hatóságok a félrevezetést észreveszik és a hosszadalmas hivatalos eljárást megindítják, akkorra a dolog tárgytalanná válik, mert a gyermek túllépte a megállapított korhatárt. Erkölcsi züllés miatt öt tanulót helyeztek el a Liga gondjaiban, míg hét gyermeket azért kellett fölvetetni, mert a szülők sem erkölcsileg, sem anyagilag nem tudtak róluk gondoskodni. Az V—VI. osztályos leánytanulók közül sok rossz utra tévedt, s a gyermekbiróság beavatkozására is szükség volt.

Nagyon érdekes dolog történt a Szent László-utcai iskola környékén. Az iskolának egy derék tanítója, Nemes Lipót, tanulmányozta a külvárosi gyermekek életét, ez a tanulmány föl-keltette a hatóság és a társadalom érdeklődését, a szülőkre pedig elrémítőleg hatott, annyira, hogy azóta láthatólag több gondot fordítanak gyermekeikre. Nyolcszázhatvenhét kültelki gyermek életét tanulmányozta Nemes Lipót. Ezek közül egyszobás lakásban lakik 405 fiu, 258 leány. Tíz-tizenegyet egyénnel alszik egy szobában 15 fiu, 14 leány. Hat-kilenc egyénnel alszik

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző

Cím

Szomoru számok

Forrás:

Esti ujság

Pp.

(Hely)

1913 III/5

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Idő

1913ⁿ

Személy

Helyszám

371.5

egy szobában 224 fiu, 144 leány. Agyban egyedül alszik 78 fiu és 43 leány. Mással együtt alszik 281 fiu és 214 leány. *Kofferen, széken alszik 71 fiu és 26 leány, padlón, földön 64 fiu és 45 leány.* Az étkezésük ilyen volt: gyakran hideg ebédet eszik 174 fiu és 106 leány. Egyszer-kétszer eszik húst hetenkint 228 fiu, 168 leány. *Nagyon ritkán eszik húst 81 fiu és 23 leány.* Ozsonnát nem kap 203 fiu és 94 leány. Vacsorát nem kap 46 fiu és 18 leány. Télikabátja nem volt 170 fiunak és 94 leánynak. Apja munkanélkül volt 42 fiunak és 27 leánynak. Anyja is keresett 148 fiunak és 67 leánynak. *A gyermekek közül keresett 81 fiu és 11 leány.*

Ezek a számok hangosabban beszélnek minden okoskodásnál. Ez a forrása a gyermekhalandóságnak, a züllesnek és sok testi-lelki nyavalyának. A nélkülözés lopásra kényszeríti őket, a felügyelet hiánya kész veszedelem különösen a leányokra.

Nézzük a gyermekek szórakozását. Az iskolai szórakozásban természetesen részt vesz: ilyen a játék, kirándulás, sok helyen korcsolyázás stb. Az iskolán kívül való szórakozás közül 34.377 esetről számol be az iskolai évkönyv. Ezek közül 20.378 eset a mozi-*ra esik*, tehát a nagyobbik fele a gyermekek szórakozásának. Ezzel a

dologgal számolni kell, s a mint sokfelé hangoztatták is, a mozi-előadásokat ebből a nézőpontból kell rendezni. Ez a legolcsóbb szórakozás, nem kell messzire se menni, mindenhol föl-található, ugyszólván fölkeresi a közön-séget és a gyermeket. A legszegényebb és leggazdagabb gyermek egyaránt látogatja ezt az olcsó szórakozó helyet.

Elismerésre való munkát fejtett ki az ügyosztály ennek a könyvnek a kiadásával, a mely nemcsak tanügyi beszámoló, de igazi társadalmi és kulturkép is a főváros sokszor szomoruan érdekes hullámozó életéből.